

Referat

Til medlemmer af Det Grønne Råd på Frederiksberg (DGR)

19.12.2025

Sagsbeh: SP/PT

By-, Kultur- og Miljøområdet

Rådsmøde mandag den 29. september 2025, kl. 14:00 – 16:00

Mødested: Frederiksberg Rådhus, lokale 4.110

Mødedeltagere:

Frederiksberg Kommunalbestyrelse
Formand for Miljø- og Trafikudvalget,
Formand for Det Grønne Råd Jan E. Jørgensen (JEJ) - afbud

Kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard (AS)

Danmarks Naturfredningsforening
Lokalkomiteen for Frederiksberg Lisbeth Snoager Sloth (LSS)

Friluftsrådets Kredsrepræsentation Casper P. R. Mortensen (CPRM)

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse Martin Zerlang (MZ)

Cyklistforbundet, Frederiksberg Lokalafdeling Vivi Rasmussen (VR)

Dansk Ornitologisk Forening
Lokalkomiteen for Frederiksberg Thyge Enevoldsen (TE)

Fonden for Træer og Miljø Hans Erik Lund (HEL)

Danmarks Jægerforbund Hanne Hauer (HH)

Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur
på Frederiksberg FBLF Ditte Thye (DT)

Spejderne på Frederiksberg Jacob Hartmann (JH)

Frederiksberg Erhverv Christian Jensen (CJ) - afbud

NOAH Inger Vedel (IV)

Klimabevægelsen i Danmark Morten Ammitzbøll (MA)

Frederiksberg Kommune:

Afdelingschef Vej, Park og Miljø Katrine Aare Langer (KAL)

Stadsgartner Stine Poulsen (SP)

Projektleder, landskabsarkitekt Pernille Thomsen (PT)

Naturvejleder Manja Kofoed Jensen (MKJ)

Naturvejleder William Brenner Larsen (WBL)

Dagsorden

1. Velkomst og godkendelse af referat
2. Meddelelser fra formanden
3. Præsentation af medlemmers forening, forbund mv.
4. Udvikling af Det grønne råd
5. Udviklingsplan for Grøndalen, Grøndalsengen og 5. Juni Plads
6. Aktuelle grønne planer og projekter
7. Aktuelle fredningssager
8. Naturvejledning
9. Eventuelt
10. Næste møde

Vedr. dagsorden pkt. 1: Velkomst og godkendelse af referat

SP bød velkommen til rådet

Der var ingen bemærkninger til referat fra seneste møde.

Der blev sendt en opdateret kontaktliste rundt under mødet, så evt. ændringer i medlemmernes kontaktoplysninger kan blive opdateret af sekretariatet og anvendt ved udsendelser.

Vedr. dagsorden pkt. 2: Meddelelser fra formanden

Forvaltningen orienterede om det vedtagne budget 2026 for Frederiksberg Kommune. Der er blandt andet vedtaget en grøn pakke på 20 mio., fordelt over 3 år (2026-28), der tænkes sammen med klimatilpasning, byrum og trafiksikkerhed.

Der blev udtrykt tilfredshed med at naturvejledningen ikke blev sparet væk.

Til Solbjerg Plads er der afsat midler til at se på trafiksikkerhed og mere begrønning.

Flere fra rådet bemærkede at der er udfordringer med cykelparkering på pladsen. Der er også ønsker om mere grønt.

Budgetaftalen kan læses via linket: [Budget 2026](#)

Vedr. dagsorden pkt. 3: Præsentation af medlemmers forening, forbund mv.

Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening præsenterede på dette møde.

Friluftsrådet København v. Casper Mortensen (CPRM)

Paraplyorganisation med 80 underorganisationer.

De har 23 Lokalforeninger fordelt over hele landet.

Lokalafdelingen i hovedstadsområdet dækker Dragør, Frederiksberg og Storkøbenhavn. De er høringspart i mange sager.

Indsatsområder der blev nævnt på mødet:

- Skiltning – flere og flere skilte omkring påbud. Vil gerne luge ud i skilte nationalt.
- Nationalparker inkl. maritime nationalparker. De arbejder for en maritim nationalpark i Øresund fra Helsingør til og med hele Køge Bugt. Der er mange forskellige interesser der skal tilgodeses: dykkere, lystfiskere, m.fl.
- Lynetteholmen og den nye naturpark på spidsen af Nordhavn.

Danmark Naturfredningsforening lokalafdelingen på Frederiksberg, v. Lisbet Snoager Sloth (LSS)

Lægger vægt på at være der for Frederiksbergborgerne. De har ca. 3000 medlemmer på Frederiksberg. Samarbejder med lokale foreninger blandt andet FBLF og Det bæredygtige forsamlingshus. Vil gerne fortsætte det gode samarbejde med naturvejlederne om arrangementer m.m. Har dannet en lokal gårdlaugsforening: Foreningen af Gårdlaug på Frederiksberg.

Indsatsområder der blev nævnt på mødet:

- Overordnet målsætning om at arbejde med bynatur og biodiversitet.
- Træerne har det største potentiale, og foreningen vil gerne fokusere på den biodiversitet der er omkring træer og lave arrangementer med Fonden for Træer og Miljø.
- De arrangerer ture for at se på natur fx på Frederiksberg Hospital og i Linde-vangsparken (grønne dage) og længere ture uden for kommunen.
- Følger udvikling på Frederiksberg Hospital tæt og særlig at plads til det grønne fastholdes.

Næste gang præsenterer:

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse og Cyklistforbundet deres forening/afdeling.

Vedr. dagsorden pkt. 4: Udvikling af Det grønne råd

Rådet har bedt om en fælles drøftelse af, hvad rådet skal bruges til i fremtiden.

Forvaltningen orienterede indledningsvist om beslutningen i det vedtagne budget 2026 om driftsmidler til rådene i kommunen. Med henblik på at styrke arbejdet i rådene afsættes der 25 t.kr. til hvert af rådene i 2026 og 50 t.kr. til hvert af rådene i 2027 samt øget sekretariatsbistand på 66 t.kr. til Det grønne råd. TE uddybede at der er tale om midlertidige bevillinger hvad angår driftsmidler og at midler til sekretærbistand er afsat til at sekretariatet skal servicere formanden i øget omfang i forbindelse med udvikling af rådet fx tilsvarende som Handicaprådet er organiseret.

Der er afsat tid til en længere drøftelse af udvikling af rådet på næste møde i indeværende år.

Flere i rådet gav udtryk for, at de i langt højere grad ønsker at blive inddraget i sagerne, samt ønsker at blive inddraget i sagsbehandlingen, inden sagerne forelægges politisk.

Andre foreslog at der udarbejdes en proces for, hvornår og hvordan rådet skal inddrages. Der var desuden drøftelse af, hvad der står i kommissoriet vedr. proces for inddragelse/høring af rådet. Det gældende kommissorium sendes ud med referatet.

Friluftsrådet nævnte, at de får allerede ret mange sager og projekter i høring som paraplyorganisation. Nogle sager vil være relevante for nogle, men de må som råd prioritere i de sager, de lægger ressourcer i som råd.

Rådet har tidligere bedt om en status for, hvordan rådets bemærkninger og anbefalinger har haft indflydelse på de 10 seneste projekter, der er blevet præsenteret i rådet. Forvaltningen introducerede oversigten, der sendes ud med referatet (bilaget: Det grønne råd

2025.09.29 grønne projekter og fredninger).

DT fremførte, at det er meget svært at komme til orde som forening i Det Grønne Råd. DT kom igen med et eksempel, at hun siden december 2024 har forsøgt at få et emne på dagsordenen. Anders Storgaard og Thyge Enevoldsen gav DT ret.

Det blev aftalt på mødet, at DT skal komme med et oplæg på det førstkommande møde i december 2025, hvor vi skal have den første drøftelse af udviklingen af rådet.

Vedr. dagsorden pkt. 5: Udviklingsplan for Grøndalen, Grøndalsengen og 5. Juni Plads

Forvaltningen fortalte om status for udviklingsplanen for Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads.

Forvaltningen præsenterede den opdaterede vision og målsætninger med rådet bemærkninger indarbejdet, samt hovedbudskaber fra de afholdte walk and talks med borgere den 26. august og den 1. september. Vision og målsætninger udspringer af fredningen og indsatserne er tiltag, der kan bidrage til forbedring af de landskabelige, biologiske og rekreative forhold.

Forud for mødet var der udsendt læsevejledning og foreløbige kort for eksisterende forhold og udviklingspotentialer for 3 delområder i udviklingsplanen, hvor der lægges op til særlige indsatser. Siden udsendelsen var der arbejdet videre på udviklingspotentialerne og kortene blev gennemgået.

Rådet tilkendegav, at kortene er læsevenlige og giver et godt overblik. HEL afleverede nogle print af kortene med kommentarer, som forvaltningen tager med i det videre arbejde.

Derudover var der følgende bemærkninger:

- Obs på spredningskorridorer for smådyr på min 1-2 meters bredde
- Iris vil være et godt alternativ til Vibeæg.
- Redekasser – gerne til Rødstjert, Træløbere, Grå- og Skovspurve og Fluesnappere.
Svar: De er nævnt i beskrivelserne i udviklingsplanen efter tidligere møde med DOF/TE.
- gerne vild natur, obs. på hvornår vi klipper.
- Svar: Vi klipper i maj og ultimo september, og tager input med til driften.
- God ide med rumleriller i overgang mellem område 1 og 2
- Flere i rådet vil gerne have en bred cykelsti gennem hele området.
- Fokus på naturlegepladser fremadrettet.
- Pileflis kan være et godt alternativ.
- Husk veteranisering af træer.

Svar: det arbejder vi med ved fældning af udgåede træer.

Naturvejlederne oplyste, at de har et arrangement om veteranisering af træer den 8. november. De vil fortælle om det næste gang.

Forvaltningen takkede for bemærkningerne og inddrager det i det videre arbejde.

Vedr. dagsorden pkt. 6: Aktuelle grønne planer og projekter

Kommunalbestyrelsen besluttede i august 2024, at forvaltningen skal udarbejde en årlig måling af et grønnere Frederiksberg efter indstilling fra Magistraten og Miljø- og Trafikudvalget.

Forvaltningen introducerede kort regnskabet. Regnskabet samler de grønne indsatser og deres udvikling i ét dokument. Det er kommunens første grønne regnskab, som viser en positiv tendens. Det aktuelle regnskab dækker kommuneplan-perioden 2021-24. Det opdateres løbende og næste gang i foråret 2026.

Regnskabet består af en række grønne elementer på kommunale arealer samt træ-krone-dække, der udgøres af alle træer i kommunen, både kommunale, statslige og private. Regnskabet indeholder også omlægninger fra græs til en mere varieret bynatur som blomstereng og staudeblandinger.

Rådets medlemmer kan orientere sig i regnskabet på følgende link:

[Det frederiksberggrønne regnskab 2024 – Hovedstadens grønne hjerte](#)

Vedr. dagsorden pkt. 7: Aktuelle fredningssager

Forvaltningen orienterede om aktuelle fredningssager på Frederiksberg.

Der har været et offentligt møde med Fredningsnævnet om fredningsforslag for Solbjerg Parkkirkegård. Mødet var positivt og Fredningsnævnet vil komme med en afgørelse inden årets udgang. Kirkeministeriet deltog ikke i høringen, så de skal høres inden sagen kan afgøres.

Sagen om de fjernede statuer i det tidligere Haveselskabets Have, har taget en positiv drejning efter dialogmøde mellem parterne. Haveselskabet har nu besluttet at udlåne de fire skulpturer til Slots- og Kulturstyrelsen, som genopsætter dem i haven med plaketter med information

Vedr. dagsorden pkt. 8: Naturvejledning

Naturvejlederne orienterede om arbejdet med fokusarter.

Det foreslås, at de valgte fokusarter skal repræsentere forskellige livsformer. Det er vigtigt, at det er dyr/planter der lever i området i forvejen, eller som tidligere har været registreret, og som ikke kræver særlige biotoper (naturtype), som ville være urealistiske at opleve på Frederiksberg.

Rådets bemærkninger til de foreslåede arter:

- Vigtig overvejelse om det skal det være sjældne arter, der skal hjælpes på vej eller mere genkendelige arter.
- Nogle foreslår genkendelige fugle og pattedyr, man kan opleve på sin vej
- Spætten forudsætter nåletræer
- Spurvehøg er fin. Gerne Sjagger og sangfugl som Rødstjært
- Delte meninger om Silkehale.
- Vintereg alternativ til Stilkeg. Stilkeg har brede grene i bunden, overvej ift. park
- Kunne også være navn
- Hvor er vandsalamanderen? MKJ: i Frederiksberg Have/Søndermarken
- Klokkeblomst er god for Saksebierne
- Hvad med de almindelige arter som Gråspurven
- Hvad med småbladet lind? MKJ: der er ikke mange arter tilknyttet, derfor ikke valgt.
- Ikke honningsvamp, ses sjældent, men god ide med svamp

Præsentationen sendes ud med referatet. Forvaltningen arbejder videre med udvælgelsen og vender tilbage med opdateret forslag på et efterfølgende møde.

Forvaltningen takker for bemærkninger inklusiv de forslag der er sendt på mail efter mødet

Vedr. dagsorden pkt. 9: Eventuelt

Rådet har tidligere ønsket en præsentation af begrebet miyawaki-skove og biofaktor-beregning. De vil blive præsenteret på et kommende møde.

Rådet delte erfaringer og forslag til forbedringspunkter fra afholdelsen af arrangementer på Grønne dage på Frederiksberg. Der er en evaluering, man kan melde ind i.

Medlemmer i rådet har sendt bemærkninger til plantelisten til den nye park i Rolighedsvej Bycampus for nylig. Forvaltningen oplyste, at plantelisten blev justeret efter rådets bemærkninger i efteråret 2024. Forvaltningen sender plantelisten retur med svar

Vedr. dagsorden pkt. 10: Næste møde

Næste møde afholdes mandag 8. december 2025.